

UREDNIŠTVO
IN UPRAVNIŠTVO
JE V LJUBLJANI.

POSAMEZNE
ŠTEVILKE PO 10
VINARJEV.

NOVA DOBA

NAROČNINA ZA
CELO LETO 8 K,
ZA POL LETA 4 K,
ZA ČETRT LETA
2 K.
V LJUBLJANI S
POŠILJANJEM NA
DOM ISTE CENE.

GLASILO SLOVENSKE GOSPODARSKE STRANKE.

IZHAJA VSAKO SREDO IN SOBOTO. — ZA OZNANILA SE PLAČUJE OD TROSTOPNE PETIT-VRSTE PO 15 H, ČE SE OZNANILA TISKA ENKRAT, PO 12 H, ČE SE TISKA DVAKRAT IN PO 9 H, ČE SE TISKA TRIKRAT ALI VEČKRAT. — DOPISE IZVOLITE FRANKOVATI. — ROKOPISOV NE VRAČAMO. — NA NAROČBE BREZ ISTODOBNE VPOŠILJATVE NAROČNINE SE NE OZIRAMO. — UPRAVNIŠTVU BLAGOVOLITE POŠILJATI NAROČNINE, REKLAMACIJE, OZNANILA, T. J. ADMINISTRATIVNE STVARI.

„Slovenska Gospodarska Stranka“

sklicuje

za nedeljo, 26. t. m., po 3. uri popoldne
v Ribnici, v dvorani „pri Cenetu“

javen ljudski shod

na katerem naj določi kmetško ljudstvo

deželnozborskega kandidata za ko-
čevski-ribniški-velikolaški okraj.

Volja ljudstva naj pride do zmage! Gospodarski
napredek nad vse!

Bodoče volitve.

Deželnozborske volitve na Kranjskem se pred durmi in v rokah našega ljudstva je zopet odločitev, ki ima da-
jati političnemu in gospodarskemu delu v naši deželi smer
za celo vrsto prihodnjih let. Sedaj edino, torej ravno pri
volitvah, je prilika da pride prava ljudska volja do
veljave. Potem, ko bodo zastopniki izvoljeni, odločevali
bodo oni po svojih nagibih in po sklepah skupin ali strank,
katerim pripadajo. Po volitvah preneha neposredni vpliv
ljudstva samega na razvoj političnih dogodkov, zato pa je
tem večje važnosti, da pride sedaj, ko je ta vpliv mogoč,
ljudska volja do popolne veljave.

Žalostna skušnja slovenske zgodovine nas uči, da je
bilo to uveljavljanje ljudske volje do sedaj le v redkejših
slučajih mogoče, da so od nekdanj odločevali — seveda
večinoma s pomočjo zapeljane in zaslepljene ljudske mase
— vedno le posamezniki, katerim je bila pogosto ljudska
korist deveta briga, ki so bili vedno polni najlepših in
najboljših obljub, ki so pa delovali vedno le v svojo lastno
korist, in ki so uganjali svojo strastno strankarsko politiko
v veliko škodo ljudstva.

Sedanje volitve vršile se bodo še po starem, krivič-
nem volilnem redu, po katerem imajo razne v kurijah
zastopane skupine neenako volilno pravico, po katerem je
sploh volilna pravica last privilegiranih stanov, med tem ko

je onim tisočem, ki tvorjajo veliko večino in ki s svojim
delom pravzaprav preživljajo vse druge, volilna pravica
vzeta in jim je s tem vzeta tudi vsakojak vpliv v deželnem
zboru.

To dejstvo samo naj bi prepričalo volilce, ki bodo
v prihodnjih deželnozborskih volitvah odločevali o
usodi celega ljudstva, o važnosti odločitve,
katerim osebami in kateremu sistemu da se omogoči, pri-
dobiti si vpliva v prihodnjem deželnem zboru. Treba je
pomisliti, kako naj bi se dosedanje za naše ljudstvo ne-
znosne razmere zboljšale, kako bi se uvel v prihodnji
deželni zbor nov duh, ki se bo prost strankarske strasti
povzpeli do resnične in trdne volje z delom, z neumornim,
trajnim in požrtvovalnim delom zboljšati današnje za naše
ljudstvo le škodljive razmere.

Slovenska Gospodarska Stranka
osnovala se je v očigled dejstvu, da v klerikalno-liberalnem
političnem boju koristi ljudstva in koristi celokupnega
naroda slovenskega trpijo ogromno škodo. Njeno geslo:
„gospodarski napredek nad vse!“ začeli so odobravati vsi
trezno misleči in nesebični inteligentje, našlo je pa po-
seben v kmetškem našem ljudstvu popolno razumljenje in
odkrito priznanje. Sedaj je prišel čas, ko se lahko uvede
to geslo v prihodnji deželni zbor, in se tako stori prvi
korak v preobrat naših dosedanjih nezdravih razmer.

Naš program je program dela: Narodnost
nam nikoli hipnega navdušenja za kak
domišljen ideal, temveč nam je navo-
dilo k skupnemu delu v okvirju sloven-
skega naroda.

Demokratizem nam ni vaba, da pritegnemo
nižje sloje. Smatramo demokratizem za predpogoj ljud-
skega in narodnega našega napredka. Demokratizem nam
je to, da skušamo pritegniti kakor k skupnemu delu tako
tudi k skupnim koristim in k dobičku od tega dela vse
sloje enako in enakopravno. V našem programu je torej
tudi splošna in enaka volilna pravica za vse javne za-
stope.

Naprednost nam ni bojni klic brez vsebine,
temveč jo iščemo edino le v gospodarskem in s tem tesno
zvezanem prosvetnem napredovanju vedno širših in širših
ljudskih mas.

Ne kličemo s klerikalci lažnjive besede: Vera je
v nevarnosti, ker se naše delovanje omejuje na

skupno delo v skupne koristi in že zato ne moremo priti z
verskim prepričanjem nikogar nikdar v nasprotje.

To so načela, s katerimi stopa S. G. S. pred volilce.
Na volilcih je, da pomorejo tem načelom do zmage, kjer
se bo nudila v to prilika. Če se to posreči, pričela se bo
za Slovence nova era, era prave slovenske ljudske politike.

Gospodarski napredek nad vse, vse delo za nj!
Boj pa izkoriščanju in korupciji!

Učiteljstvo, rešuj!

Liberalna stranka je imela za učiteljstvo vedno cel
koš — obljub, ali od teh obljub učiteljstvo ni imelo kaj
utakniti v usta ter je prišlo sčasoma do prepričanja, da v
takem položaju pač ne pomaga nič drugega, kakor edino
le samopomoč. Učiteljstvo si je ustanovilo ta in oni zavod,
iz katerega bo imelo, ako ne to, pač pa njegovo potom-
stvo izdatnih podpor, in za te svoje zavode žrtvuje učitel-
jstvo veliko. Ni pa bilo dovolj, da je liberalna stranka
od časa do časa — od enih volitev do drugih — edino
le s konopcem svojih praznih obljub vlačila učiteljstvo za
seboj, v zadnjem času se je začelo celo z liberalne strani
prav občutno napadati nekatere učiteljske ustanove, od
katerih si obeta učiteljstvo najizdatnejših pomoči, kakor
n. pr. učiteljsko tiskarno, ki je liberalni gospodi — vodi-
teljem-akcijonarjem „Narodne tiskarne“ že zdavnaj hud
trn v peti. Vse to menda v zahvalo, da je učiteljstvo vse
do sedaj žrtvovalo izboljšanje svojega gmotnega položaja
strankarskim aspiracijam liberalnega generalštaba.

Govorimo popolnoma odkrito: da je učiteljstvo v
borbi političnih strank krenilo drugo pot, ne bi sedaj
toliko tožilo o bedi učiteljskega stanu.

Nikakor ne maramo s tem reči, da naj bi bilo učitel-
jstvo skočilo v klerikalni tabor, naj bi se udinjalo za
mežnarja itd., stanu, ki kakor učiteljski, sme z vso pra-
vico računati na hvaležnost ljudstva za svoje blagonsno
delovanje med njim, kaj takega ni treba, treba mu je
edino prijateljstva z ljudstvom samim, katero bi že samo
poskrbelo na pravem mestu, da ne bi njegovi vzgojeva-
telji trpeli bede med njim. In učiteljstvo se ni samo, s
svojim lastnim delovanjem odtujilo ljudstvu, odtujili so ga
drugi, tisti, ki so učiteljstvo izrabljali kot svoje podajace
med ljudstvom, liberalni mogočniki, ki so imeli za ljud-
stvo edinole ob času strankarske potrebe sladkih besedi,

LISTEK.

Igralka.

Slika iz gledališkega življenja.
Spisal Ivan Podolski.

Časopisi in lepaki so naznanjali, da se uprizori v
najkrajšem času nova opereta, v kateri nastopi prvič mlada
subreta Zvezdana. Občinstvo je bilo napetopozorno na ta
večer. Mlado Zvezdano je poznalo vse mesto. Vsakdo se je
oziral za krasno deklico, ki je samozvestno in koketno
stopala po mestnem tlaku ter predrzno zrla vsakomur v
obraz s svojimi izzivajočimi, temnimi očmi... Imela je
nekaj demoničnega v teh svojih očeh...

Stara je bila šele sedemnajst let in bila je kot rav-
nokat razvela pomladanska roža. Njeni črni lasje so krasno
pristojali nežnemu, blede mu obrazu in napete, rdeče ust-
nice so naravnost izzivale, da se jih poljubi...

V N. je bil njen prvi angažma. Kot novinka ni
igrala še nobene večje vloge, dasi ji je ravnateljstvo vedno
in vedno obljubljalo, da ji bo dalo enkrat priliko, nastopiti
v kaki večji partiji. Toda kakor povsod, tako so tudi v N.
odločevale gledališke intrige.

Na n-skem gledališču je bila angaževana kot prva
subreta mlada, krasna dama z gledališkim imenom Mila,

in ker je bila lepa, jo je ravnatelj povsod protežiral. Saj
je vendar stara resnica, da pri gledališču ne odločuje in-
teligenca in zmčnost, ampak lepota, hinavščina in — ne-
moralna...

Dasi je bilo v obče znano, da je Zvezdana mnogo
boljša igralka kot Mila, je igrala vendar samo poslednja
vse glavne partije in po raznih spletkah in zahrbtnostih
se ji je celo posrečilo, da je dobila parkrat aplavz.

A zdaj je prišel čas, ko bo tudi Zvezdana lahko
pokazala, kaj zna, in srčno se je veselila trenutka, ko bo
mogla pogledati Mili naravnost v oči, češ, evo me, pri-
jateljica...

Sedela je v kavarni.

Vse se je oziralo na njo. Njene temne, velike oči so
švigale po zakajenem lokalu od mize do mize, in ves moški
svet je s poželnjem zrl na njo... Bilo je očitno, da
nekega pričakuje.

In res!

Ni trajalo dolge, ko se odpro vrata in vstopil je
mlad gospod, elegantne zunanosti, ki je šel naravnost k
njeni mizici. Globoko se ji je priklonil ter ji poljubil roko.

„Precej časa sem vas že čakala,“ je izpregovorila z
užaljenim glasom in se pikro nasmejala.

„Oprostite, gospica,“ je dejal, in njegov obraz je
prosil odpuščenja.

Vsedel se je k nji ter ji počel govoriti.

Govorila sta dolgo in mnogo, a med govorjenjem so
švigali njeni pogledi vedno in vedno od mize do mize.

Bil je uradnik, stalni gledališki obiskovalec in za-
ljubil se je čez glavo v mlado Zvezdano. Silno rad bi se
seznanil z njo in zato jo je nekoč počakal pred gledališčem
in se ji predstavil. Od tega dneva sta se sestajala dan za
dnem in nekega dne ji je odkril svojo ljubezen. Ona je
molčala, a njeni pogledi so obljubliali...

„Torej v nedeljo, gospica Zvezdana,“ je izpregovoril,
ko sta se dvignila in odšla iz kavarne. „V nedeljo boste
videli, da so moje besede gola resnica...”

Pogledal ji je globoko v oči.

Gospica Zvezdana, vi ne veste, kako blazno vas
ljubim, vi ne veste, da...“ je siknil strastno in jo hotel
poljubiti, toda ona se mu je umaknila...

„Tega sedaj še ne vem...“ je dejala po kratki
pavzi, in on jo je razumel...

„V nedeljo boste imeli dokaz za to.“

Ko sta prišla do njenega stanovanja, se je priklonil,
ji poljubil roko in ji voščil lahko noč... Potem je izginil
v temi, s sladko zavestjo, da ga ljubi najlepše dekle od N.

Ona pa je hitela po stopnicah navzgor v svoje sobo
in se glasno smejala...

„Oh, ti norec...“ je dejala, „ti misliš, da te ljubim!
Hahaha! Kako so vendar možiki neumni... Hahaha!“ —

nikdar pa dejanj. In proti komu naj se obrne potem neprijaznost ljudstva, ali morda proti onim velikim gospodom, ki sedijo za bogato obloženo mizo in se vraga zme-nijo, ako jih kmet kolne ali blagoslavlja, ali proti onemu, katerega ljudstvo lahko doseže?

Na račun nezmožnosti, a v zvezi temu silnega napuha in ošabnosti liberalnega vodstva, je učiteljstvo izgubilo v narodu tisto zaslombo, katera mu v resnici gre za njegovo ljudsko delo.

Konec pa je še lepši.

Učitelj je vtaknil že marsikaj v žep, zakaj ne bi še tega. Svoj čas, ko niso imeli liberalci drugega, da bi ga izvrgli zasmehu gotovega propada — tedaj se je še lahko govorilo o nekaki moči liberalne stranke — že tedaj je bil učitelj Jelenc tisti, ki naj bi šel za liberalno stranko po sramoto propada v volilni boj.

Zakaj pa tedaj niso ponudili učiteljstvu gotovega mandata?

A sedaj, ko brenka liberalna stranka na zadnje strune, sedaj bo pa mandat dovolj pristopnih tudi učiteljstvu! To se pravi imeti za norec tiste ljudi, ki so bili vedno pripravljeni storiti vse za stranko, ki so žrtvovali svoj čas, svoj denar, svoje zdravje, svojo in svojih družin prihodnost za fantom liberalne „svobodomiselnosti.“ — Svobodomiselnost, lepa beseda, ali zastonj je učiteljstvo iskalo svobodomiselnosti tam, kjer vlada najgrši terorizem, tam, kjer svobodno sme misliti le tisti, ki nikogar ne čuti več nad seboj, spodaj, no, spodaj se plazi po kolenih, še boljše pa po trebuhu.

Mandatov torej preostaja — podgane zapuščajo ladjo.

Nekje je videti sliko potapljačev se jadranice. Skozi veliko odprtino v boku pljuskuje valovi v notranjost, jam-bori se nagibljejo, videti je skoro, kako se bo zdajzdaj strnilo morje nad ladjo. Žive duše ni na krovu, vse je pobegnilo, le eno bitje, domači čuvaj na brodu, zvesti Karo — tako je čitati v popisu slike — je še ostal, ker ga niso odvezali, ko so zapuščali ladjo.

Tako nekako se nam vidijo sedaj, ko se že potaplja barka liberalne politike, učiteljstvu ponujene kandidature.

Ne samo, da je zato treba precejšnje breztačnosti, treba je že velik kos zlobnosti, da se na tak način vleče najudanejšje pristaše stranke, češ, ako že nas vzame vrag, zakaj bi komu drugemu, če je prav naš, privoščili kaj boljšega. Sedaj, ko bi pametna politika učiteljstvu lahko zboljšala pot do dosege njihovih želja in zahtev, sedaj je še treba krepkega udarca, da se učiteljstvo, če mogoče, še bolj odtuji ljudstvu. Visoko so že igrali liberalci, a sedaj naj potemtakem velja va banque — naj pogine ž njimi vse, kar se jih je držalo.

Ali bo učiteljstvo sledilo tej vratolomni igri liberalnega generalnega štaba, je seveda njegova reč. Ni naša stvar reševati onega, ki z vso silo sam hoče v propast, učiteljstvu pa, na katerem sloni bodočnost našega naroda, naša mladina, naše potomstvo, gotovo želimo onega stališča v našem narodu, katero zasluži, želimo mu z narodom vred najboljšega napredka, ali kakor vedno in vselej pa se tudi tu držimo one stare, da je v prvi vrsti le vsak sam svoje sreče kovač!

Politični pregled.

Proračunski odsek.

Proračunski odsek državne zbornice se snide ta teden in bo po presledku šestih let prvokrat zopet redno obravnaval državni proračun. Proračunski odsek šteje 52 članov, ki se razdele po strankah takole: 4 Jugoslovani, 8 Poljakov, 3 Mladočehi, 3 češki agrarci, 1 češki radikalec, 1 češki klerikalec, 2 Rusini, 9 socialnih demokratov (2 češka, 1 poljski, 1 italijanski, 5 nemških), 1 Italijan,

Doma jo je čakalo pismo. Hlastno ga je prebrala. Poročnik Lindenburg ji piše, da jo čaka jutri ob deseti uri dopoldne v mestnem drevoredu in da naj gotovo pride, ko jo ljubi, kakor nikogar na svetu...

Pomislila je malo, nato pa je vrgla pismo na tla in rekla: „Norec! Ne misli si, da sem taka kot druge gledališke dame! Ne bom se ti prodajala, fantič, a vodila te bom za nos in ti hlinila ljubezen, ker te — potrebuje m...“

In pred sabo je zrla diven prizor:

V gledališču. Zastor pade, občinstvo pa ploska in vpije kot bi bilo blazno, najbolj pa sprednji parterni sedeži, kjer sede oficirji in uradniki... Med njimi opazi najprej svojega uradniškega častilca in poročnika Lindenburga...

Toda, glej, kaj je to? Kdo razbija z nogami ob tla in vpije kakor iz uma, da se trese prostrano gledališče! To je dijaško stojišče...

V tem se je domislila...

Tudi njega bi bilo dobro še enkrat poiskati, preden bo nastopila. Dijaško stojišče je vendar merodajni gledališki faktor... In mladi idealist ji je tako udan in ljubi jo z vsem ognjem svoje prve mladeniške ljubezni... Študent je, navdušen za vse lepo in vzvišeno, torej tudi za njo... Ljubi jo, a ona, no, ona ga — potrebuje.

„Hahaha!“ se je smejala, „tako mi boste ploskali vsi, misleč, da ljubim vsakega izmed vas in ne boste se do-

1 Rumun, 10 nemških kršč. socialcev, 6 nacionalcev, 1 naprednjak, 1 radikalec in 1 Schönerijaneec. Proračunski odsek ima sicer do srede meseca marca, ko se zopet snide državni zbor, še skoraj dva meseca časa za svoje obravnave, ali ker je gradiva veliko, bo težko dovršil svoje delo do tedaj, posebno ker je pričakovati, da bodo Nemci delali gotovo precejšnje težave sprejemu vseh postavk, ki so namenjene raznim kulturnim namenom slovanskih narodov. Med drugimi velevažnimi nalogami, ki čakajo v proračunskem odseku rešitve, omenjamo v prvi vrsti zavarovanje za starost in onemoglost, saniranje deželnih financ, potem pa celo vrsto kulturnih in gospodarskih zadev. Dela torej ne bo manjkalo, niti odseku niti zbornici, samo ako se ne bo zopet dosedanje veselje do dela, ki ga kaže zbornica, izpremenilo v tak položaj, kakor je bil v starem parlamentu, kjer je bila obstrukcija na dnevnem redu, ljudske koristi pa zadnja stvar.

Češko-nemška sprava.

Kakor poročajo razni nemški listi, je češko-nemška sprava zopet za enkrat splavala po vodi, vlada namreč zatrjuje, da se ne misli v najbližjem času na spravno akcijo. Pravijo, da sicer s tem ni stvar pokopana za vedno, temveč samo odložena. Nemci dolže češkega ministra rojaka Praška, da je s svojimi govori, v katerih da je k starim češkim zahtevam dodal še nove, onemogočil celo akcijo, ter namigavajo njegov odstop, češ, da se ne da pomisliti, da bi Prašek sodeloval pri spravi in da naj vlada misli na to, da ga nadomesti s človekom, s katerim bo možno obravnavati.

K stvari se je oglašil tudi bivši češki minister-rojak dr. Pacak, ki pravi, da stvar ni tako aktualna in da posebno sedaj pred deželnozborskimi volitvami čas ni ugoden zato. Najnujnejše rešitve gotovo potrebuje jezikovno in uradniško vprašanje. Gotovo bi Nemce najbolj bolelo, ako bi se ne mogli v čeških, kakor se Čehi v nemških krajih ne morejo posluževati svojega jezika. Dr. Pacak priporoča proti temu dva pomočka: zamenjavanje uradniških praktikantov in boljša plača onim uradnikom, ki so zmožni obeh jezikov. Nemški praktikanti naj bi šli za nekaj časa v češke kraje, da se nauče češki, in češki pa nasprotno. Nemci seveda zavračajo te načrte, češ, da bi s tem pridobili edinole Čehi v celi deželi češki uradni jezik. Kakor bi ga Nemci ne imeli že vedno. S tako ošabnim in samogoltnim nasprotnikom je sprava res težka, ako celo nemogoča.

Puljske zadeve.

V nedeljo so se vršile v ministrskem predsedstvu posvetovanja v zadevi puljskih razmer. Stvar že takointako ni stala najugodnejše za vladajočo irredentistično kliko v Pulju, a že večkrat imenovane demonstracije ob priliki poseta delegatov so dale še posebno povod vladi, da energično nastopi proti puljski irredenti. Posvetovanja so se udeležili poleg ministrskega predsednika tudi minister notranjih zadev, tržaški namestnik princ Hohenlohe, luški poveljnik puljski, deželni glavar istrski in deželna odbor-nika Trinajstič in Chersich, drž. poslanec dr. Laginja in večje število uradništva.

Minister notranjih zadev bo predložil istrskemu deželnemu zboru več predlog tičočih ureditev razmer v Pulju. Obravnavala se je tudi izprememba deželnozborskega volilnega reda za Istro. Splošno se opaža, da so irredentovske demonstracije naredile zelo neprijeten vtis na najvišjem mestu. Vlada se bo najprej temeljito poučila o obsegu irredentističnega gibanja v Pulju in o narodnostnih razmerah sploh ter hoče potem trajno urediti ondotne razmere. Vsekako pa se bodo poosttrili predpisi o nadzorstvu tujcev in se bo pomnožila državna policija v Pulju.

mislili, da je vse laž, kar sem vam govorila, ne boste se spomnili, da so bili laž vsi moji zaljubljeni pogledi, ne boste prišli na to, da sem vas vodila za nos in da sem vas poljubljala le radi tega, ker vas — potrebuje m.

Drugi dan se je resnično sestala s poročnikom Lindenburgom in s študentom Slavičem, in oba sta ji zatrjevala, da ji dokazeta v nedeljo svojo gorečo in globoko ljubezen.

In v nedeljo so se njene sanje uresničile. Gledališče je bilo do zadnjega kotička polno in ploskanja ni hotelo biti konca. Subreta Mila je zavistno zrla iz igralne lože na svojo mlado konkurentinjo, Zvezdani pa je igral na ustnih samozavesten in zadovoljen smehljaj...

Zvečer je prišel k njej pravi ljubimec, mladi igralec Dinko. Strastno jo je objel in poljubil ter ji častital na krasnem uspehu...

„Vidiš, dragec,“ je dejala ona smehljaje, „in ti si mi vedno očital, da te ne ljubim, in rotil si me, naj ne občujem z oficirji, uradniki in študenti... Sedaj vidiš, kaj sem dosegla s tem... Da ljubim edinole tebe, to znaš, a vedi tudi, da mora gledališka igralka hliniti ljubezen vsakomur, ki ji pride pred obličje, in da mora z vsakomur dobro izhajati, ker vsakogar — potrebuje...“

Dolg vroč poljub ji je bil odgovor. —

Tisti dan po demonstracijah pred okrajnim glavarstvom je prišlo k predsedniku ogrske delegacije Barabasu odposlanstvo puljske irredente hoteč ga prositi, da pojasni ogrski javnosti, kake krivice se gode Italijanom v Istri. Barabas pa je odgovoril, da jih pač sprejme kot odvetnik, ne pa kot predsednik delegacije. Madžari da uživajo v Pulju gostoljubnost druge države, katere ne bodo zlorabljali. Sploh pa nimajo pravice, vtikati se v avstrijske zadeve. To bi bilo v nasprotju z mednarodno dostojnostjo. Ako se kaj takega dogaja drugje, ne more biti to mero-dajno za Madžare. Škoda, da ni bilo kakega fotografa, ki bi bil fiksiral obraze tako odslovljenih puljskih neod-rešencev.

Nemci proti italijanski irredenti.

„Deutschnationale Korrespondenz“ se bavi z izletom delegatov v Pulj ter ob tej priliki pristavlja, da je pač nujno potrebno, da se Avstriji sovražno mišljenje znatnega dela italijanskega prebivalstva ravno v najvažnejših mestih ob Adriji, v Trstu in Pulju, končno vendar že enkrat „korigira“, kakor je treba. Razmere v Trstu, kjer je mestni zastop irredentističnega mišljenja, nasprotujejo državnim ciljem, dočim so one v Pulju naravnost škandalozne. Dogodkov za časa bivanja delegatov v Pulju naj se ne skuša utajiti ali njih pomen zmanjševati, temveč iz njih izvajati vse posledice. Sedaj ko ima vlada ravnokar opraviti z ureditvijo javnih zadev v Pulju je tak komentar protiaustrijskih demonstracij v Pulju precej jassen opomin, da naj vlada ne skuša zopet z znano in do sedaj vedno prakticirano prizanesljivostjo še dalje podpirati italijanske irredente. Nemci imajo sicer pri celi stvari na misli bolj svoje nacionalne cilje, razširjenje svojega vpliva ob Adriji, kakor pa državne koristi, a v zvezi temu je dobro, da tudi od te strani pride do vlade odločna beseda o neznosnih razmerah v našem Primorju. Kakor se torej obeta, se bo v delegacijskem zasedanju izrekla precej nemila sodba o italijanskih neodrešencih, samo da bi vlada to sodbo tudi upoštevala in se ravnala po njej.

Hrvatska.

Baron Rauch je začel razpošiljati sedaj v svet svoje mnenje o demonstracijah ob njegovem prihodu v Zagreb. Izpočetka je krivil koalicijo, da jih je uprizorila, ali sedaj je zopet padel po Srbih, češ, da so le ti krivi in pa naj-ožji pristaši Supilovi. Stvar sama na sebi bi bila brez po-mena, ali vendar da v položaju, v katerem se nahaja Rauch, precej misliti. Stara madžaronska stranka se je namreč razdružila, kar je zapisati na rovaš starega nasprotstva med dr. Tomašićem in novim oddelnim pred-stojnikom Czerkovichem, in ne bo stopila v volilno borbo kot stranka, a gotovo je, da bodo njeni pristaši najhujši nasprotniki Rauchovi. Zato je treba iskati drugod oslombe in to upa najti Rauch pri Frankoveh, katerim je le treba pomoliti prst, da pograbiyo zanj z obema rokama, posebno sedaj, ko je Rauch pokazal, da mu Srbi niso po godu, kar vsekako silno ugaja Frankovcem v njihovem sovraštvu do „Slavosrbov.“

Rauch torej ne računa na nekdanje madžarone, temveč si hoče dobiti novih. Njegova stranka bi obstajala torej iz njegovih ožjih pristašev in potem uskokov iz raznih drugih strank. Ob sedanjih volitvah se Rauch nikakor ne more nadejati večine, ali to ga ne bo preveč motilo, saj lahko razpusti sabor enkrat, dvakrat, in do tedaj se bodo njegovi mameluki že toliko utrdili na svojih prostorih, da bodo končno ob vsestranskem pritisku izprešali večino. Tako si najbrž misli Rauch vlado svoje „železne roke.“

Kaki ljudje so novi vladni možje, je pač težko po-vedati, da ne bi se žalilo javne dostojnosti. Pripomnimo naj le, da je pod „banico“, ki je našla prostora tudi v slavnostnem sprevodu, znana neka natakaraica v nekem slaboglasnem zagreškem lokalu, katerega redni gost je bil do predkratkim baron Rauch, ki je ločen od svoje žene. Oddelna predstojnika Czerkovich in Mixich sta popolnoma propadla človeka, ki se bodeta z lepo predstojniško plačo in penzijo le nekoliko opomogla. Mixich je zapravlil veli-kansko premoženje svoje žene in ga je moral potem živiti njegov brat, ki mu je dajal po 70 krajcarjev na dan. V imenovalnem dekretu se imenuje Mixicha graščaka, dasi-ravno nima niti najmanjšega posestva. A če se zgodi, da ti ljudje v najkrajšem času zopet izginejo z javnega po-zorišča, bodo dobivali velikanske penzije, katere mora ubogi narod plačevati s svojimi davki. Ni torej čudno, da je ljudstvo demonstriralo proti taki vladi.

Ogrski državni zbor.

Ogrski državni zbor se bavi s predlogo o dovolitvi vojaških novincev za tekoče leto. V brambnem odseku so se izrazile želje, da naj se ogrski novinci uvrščajo le v ogrske polke, ogrsko domobranstvo naj dobi svoje top-ništvo in domobranski štabni častniki, ki znajo samo madžarski naj tudi avanzirajo, kar je bilo dosedaj nemo-goče. Pri obravnavi v zbornici je posl. Bozoky zahteval, da se ustanovi samostojna ogrska armada. Posl. Ugtron je govoril za sprejem predloge, češ, da se more držati neod-visna stranka dogovora s krono. Drugi poslanec je za-hteval, da se v mornarici prizna madžarščini stališče, ki mu gre. Najostreje je govoril Lengyel za madžarsko ar-

mado in madžarski poveljni jezik. Delegacija je samo glasovalni stroj in dovoli vse. Pritoževal se je, da v nobeni višji vojaški službi ni Madžarov. Posl. Molnar je zahteval, da vlada opozove rekrutno predlogo in predloži zbornici nov načrt, po katerem naj bi Ogrska ne dajala novincev razmerno številu prebivalstva, temveč po obrambni zmožnosti dežele. Govorilo je še več govornikov proti predlogi, ali končno bo pa vlada le prodrla ž njo, o čemur ni dvomiti.

Dogodki na Ruskem.

Sodnijska obravnava proti generalu Stösslu in drugim soobtožencem še vedno ni končana. Sedaj zaslišujejo priče iz mornarice, admiral Loščinskega in Gregoreviča in kapitana Šensnoviča. Loščinski je izpovedal, da ni resnica, kakor trdi general Stössel, da je bilo ob predaji trdnjave Japoncem 8000 mož sposobnih za boj, temveč 17.000 pešva in 6000 pomorščakov. Admirali so bili ogorčeni vsled kapitulacije, posebno pa poveljnik mornarice admiral Viren, ki do zadnjega ni vedel, kaj namerava Stössel. 23.000 mož je moralo v japonsko vjetništvo. Admiral Viren je bil tako ogorčen, da je vojakom grozil, ko so korakali mimo njega. Trdnjava je bila s hrano preskrbljena že za dva meseca. Enako je izpovedal tudi admiral Gregorevič.

Pruska proti Poljakom.

Pruski deželni zbor je v soboto sprejel v tretjem branju znano vladno predlogo o razlastitvi poljskih posestev ter dovolil vladi 200 milijonov mark v te namene. Proti predlogu so poleg Poljakov glasovali poslanci centra in pa svobodomiselci. Centrum je predlagal, da se o celi stvari še enkrat glasuje po preteku 21 dni, ker predlog pomenja izpremembo ustave, a tudi ta predlog je bil odklonjen. Tako se torej „kulturni“ Nemci postavno odobrili zločin ropa privatne lastnine, kajti pod izgovorom, da je to državna potreba, se bo odslej preganjalo poljsko ljudstvo iz njegovih bivališč, a v njegove domove se bo naseljeval nenasitni Nemec. Nemci pač nimajo pravice, zgrazati se nad nasilstvi v drugih državah, kar tako radi store, posebno kadar to tiče kako slovansko, večjega nasilstva, kakor so ga sedaj postavno sankcionirali, pač ni najti nikjer drugje. In tak narod se imenuje najkulturnejšega in hoče veljati kot tak!

Dnevne vesti.

— **Naše kandidate za kočevski-ribniški-velikolaški okraj** določil bo javen ljudski shod v Ribnici, ki se bo vršil v nedeljo 26. t. m. po 3. uri popoldne v dvorani pri „Cenetu“. Tu zbrano ljudstvo naj si izbere prosto, brez vsacega nasilja od kake tuje strani, ona dva moža, v katerih vidi po njih dosedanjem delovanju in po njih prepričanju vse one zmožnosti in prednosti, ki naj jih napravijo zmožne zastopati uspešno in pogumno koristi svojega stanu, koristi slovenskega kmeta. Zvesta svojemu programu, naša stranka pri določitvi kandidatov za deželni zbor ne bo upoštevala druge sile razen volje ljudstva. Volja ljudstva naj izbere pripravnega moža, s tem dejstvom samim postane dotičnik tudi kandidat „Slovenske Gospodarske Stranke“.

— **Klerikalna kandidata kmetov občin kočevsko-velikolaško-ribniškega okraja** bila sta določena po isti metodi, kakor je bilo to dosedaj navadno. Prišel je ukaz, in določena sta bila onadva moža, o katerih je dokaj znano, da se podvržeta v vsakem, najsibo važnem ali malenkostnem slučaju brezpogojno in brez ugovora poveljstvu ljubljanske klerikalne gospode, naj se gre potem tudi v škodo ubogega kmetkega ljudstva in v korist in prospeh posameznih klerikalnih slavohlepnežev in koristolovcev. Ravno ljudstvo teh krajev je že opetovano pokazalo, da razume in uvideva vso to brezvestno igro; pokazalo je, da se zaveda svoje moči in svoje neodvisnosti. Opetovano je nastopilo proti terorističnemu nasilju kakega Šusteršiča ali pa Sukljeja, do sedaj žalibog brezuspešno, ker je bilo vedno mnogo takih, ki so še vedno slepo verjeli mamljivim obljubam, ki se pa potem niso nikdar izpolnile. Bilo jih je pa od leta do leta več onih, ki uvidevajo, da v koristolovski politiki S. L. S. našemu kmetu ni iskati pomoči iz njegovega brezupnega položaja, in ravno ti možje tvorili so ono kompaktno število zavednih in resnih kmetov, ki je ustvarilo S. G. S. in ki je od nekdanj tvorilo nje jedro. Da se je S. G. S. porodila takorekoč ravno na ribniških, sodraških in loškopotoških tleh, nam je dokaz, da je pričelo ljudstvo teh pokrajin samostojno misliti, da hrepeni po neodvisnosti od kateregakoli političnega jerobstva; dokaz nam je o zrelosti tega ljudstva, ki v tem oziru nadkriljuje daleko ljudstvo drugih slovenskih pokrajin. Do sedaj so bili volilni boji le nekaki poskusi našega ljudstva otresti se jarma tuje volje in tuje koristi; prihodnja volitev prinese najljudskivoljši onozmago, ki naj bo prvikorak v boljšo in z našega kmeta veselejšo in srečnejšo dobo!

— **Dr. Tavčar in dr. Triller** sta bila torej izbrana kot „najboljša“ moža liberalne stranke, da poskusita svojo

srečo kot kandidata v deželni zbor za mesto Ljubljano. Od njihove izvolitve je torej odvisna usoda zastarele in preživele se liberalne stranke, ki je do sedaj vedno in povsod pokazala svojo nezmožnost, ki je vedno in povsod skušala z vsemi umetnijami in prisiljenimi sredstvi vzdržati trhel in nezdrav sistem, kojega nositelji so nekatere osebe tega nemodernega, nedemokratskega, zastarelega mišljenja. — Dr. Tavčar je za ljudskega, demokratičnega, za sedanje čase, ko se gre za splošno in enako volilno pravico, primernegega zastopnika kar najmanj sposoben, on ki je vedno in povsod ščitil in izkoriščal privilegije, v škodo onih, ki jih nimajo, on ki je vedno in povsod izrabljaj brezobzirno in nepremišljeno svoj vpliv in svojo moč v škodo njemu neljubih in njegovi osebi ne klanja-jočih se mož. Morda upa, da se je vse pozabilo v času, ko je vedno govoril in pripovedoval vsakomur, kdor ga je hotel poslušati, da je sit političnega življenja, da bo živel sedaj samo svoji advokaturi in sebi? Mar misli, da so že pozabljeni njegovi politični porazi, njegovi razni kompromisi z Nemci v škodo Slovenstvu? — Kar se pa tiče dr. Trillerja, je pač zla usoda hotela, da je izvrševalni odbor narodno napredne stranke odločil zanj. Če bi ne imelo mesto Ljubljana sposobnejšega, naprednejšega in v narodnem oziru čistejšega kandidata, bi bila to pač sramota za slovensko stolno mesto in za Slovence sploh.

— **Klerikalna kandidatura za kranjsko-škofjeloški okraj.** V ponedeljek je bil v Kranju „pri Jeleni“ shod klerikalnih zaupnikov, napovedal se je seveda na ta dan, ker je ob ponedeljkih v Kranju tedenski sejem, kajti sicer bi najbrž udeležba ne bila preveč „sijajna“ in shod zaupnikov ne bi „krasno uspel“. Za kandidata sta bila proglašena državni poslanec Demšar in pa župan Zabrč. Poročal je na shodu Demšar o svojem državnoborskem delovanju in poleg njega je še govoril profesor Jarc. Neki Kuralt iz Mavčič je zahteval, da se skrajša šolski pouk v ljudski šoli.

— **Liberalni kandidatje dolenjskih mest.** Počasi, pa gotovo, da ja ne zdrkne, to je menda geslo naših starokopitnih liberalnih gospodov od sedanjih deželnozbornskih volitvah. Počasi, kakor kapljica za kapljico, cepajo kandidati v „Slovenski Narod“, sedaj eden, sedaj zopet drugi, in pisana je ta družba, da je mora biti slovenski narod v resnici vesel. Iz dolenjskih mest prihaja vest, da se je sklenilo ponuditi kandidaturu notarju Ivanu Plantanu. Dosedaj je zastopal dolenjska mesta dr. Tavčar, in nekam čudno se nam zdi, da sedaj kar naenkrat zapušča svoje zveste volilce. Ali pa mu menda postajajo nezvesti? Da so volilci dolenjskih mest, liberalni namreč, prišli na notarja Plantana, se nam ne zdi ravno tako čudna stvar, saj je tudi on eden tistih, ki so „pridobili“ dalmatinsko železnico, čudno se nam pa zdi, da liberalci dolenjskih mest ali res nimajo nobenega moža med seboj, ki bi bil zmožen, zastopati jih v deželnem zboru, da si hodijo take ljudi izposojevati v Ljubljano, ali pa so vsled dolgoletnega hlapčevanja ljubljanski liberalni generaliteti že tako brezčutni, da se ne morejo več povspeti do samostojnega nastopa. Taki volilci so potem res vredni, da jih zastopa Plantan. Naj ga jim blagoslovi Bog!

— **Kandidat za Idrijo.** Mučno je pač moralo biti za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke, ko je iskala kandidata za mesto Idrijo, za volilni okraj, kjer je pri zadnjih volitvah propadel liberalni kandidat proti združenim klerikalcem in socialnim demokratom. Okraj je silno negotov, klerikalci in socialni demokratje so si sicer prišli navzkriž, in gre se sedaj le za to, katera dva kandidata prideta v ožjo volitev. Lahko se zgodi, da liberalni kandidat sploh ne pride v ožjo volitev. Edino ena možnost je, da bi bil izvoljen, in to tedaj, ako bi se vršila ožja volitev med liberalcem in klerikalcem in bi socialni demokratje glasovali za liberalca, kar pa seveda tudi še ni gotova stvar. Za tak okraj ne riskira liberalna gospoda svoje kože, zato je treba moža manj občutljivih živcev, človeka, ki je navajen kaj prenesti — učitelja. „Slovenskemu Narodu“ poroča izvrševalni odbor liberalne stranke, da je sprejel kandidaturu za Idrijo g. Engelbert Gangel, učitelj na pripravnici v Idriji. Svoje mnenje o takih kandidaturah smo povedali na drugem mestu in mu nimamo drugega pristaviti, kakor da zastopniku učiteljskega stanu kot takemu, pa naj bi bil že ta ali oni, iz vsega srca želimo izvolitve, pa naj kandidira kot pristaš te ali one stranke ostajamo pa pri tem, kar smo rekli, da previsoko čislamo učiteljstvo, da bi ga smatrali za kunca, na katerem naj propali liberalizem poskuša zadnje trzljaje svoje življenske moči. Za svojo dosedanje zvesto službo liberalni stranki, za svoje velikansko potrpljenje je učiteljstvo pa vendar nekaj več zaslužilo.

— **Občni zbor društva slovenskih književnikov in časnikarjev** se je vršil v ponedeljek zvečer ob precej pičli udeležbi članov. Ker je z ozirom na sklep slavnostnega odbora za proslavo Trubarjeve 400 letnice, da bodi tačasni predsednik društva obenem tudi predsednik slavnostnega odbora, društveni predsednik dr. Zbanič odložil predsedstvo, je na občnem zboru poročal podpredsednik Malovrh, ki je na kratko omenil, da se je društveno delovanje skoraj izključno vrtelo okrog gmotnega vprašanja, t. j. da se čim izdatnejše poveča imovina, ki bi naj slu-

žila potrebnim članom v podporo. Tajnik Pustoslemšek poroča, da šteje društvo 17 rednih članov I. reda, 23 II., podpornih 40, ustanovnih pa 12, vseh skupaj torej 92. Društveni odbor je imel 16 sej. Društvo je dalo inicijativi za proslavo Trubarjeve 400 letnice, katere izvedbo pa je prevzel posebni odbor. Društveno premoženje, ki je v preteklem letu iznašalo 5841 K 81 vin., je narastlo na 7112 K 96 vin. Stroški v poteklem poslovnem letu so bili malenkostni in so iznašali komaj 91 K 66 vin., ki so pa pri omenjeni vsoti odšteti. Za šele triletno delovanje društva je gotovo ta gmotni uspeh zelo lep. Pri volitvi novega odbora se je izvolil predsednikom za tekoče leto dr. Ivan Tavčar, odbornikom pa: Beg, dr. Dermota, Jošt, Malovrh, Pustoslemšek, Trstenjak, inž. Turk in dr. Žerjav; namestnikom: Ekar, dr. Oblak, dr. Ivo Šorli. V nadzorstvo: Holz, Korun, Regali; razsodništvo: dr. Marn, Milčinski, dr. Jos. Tominšek, dr. Konrad Vodušek in dr. Windischer. Pri slučajnostih so se razpravljala razna stanovska vprašanja. Bilo je govora tudi o Trubarjevi slavnosti, pri čemer se je pojasnilo, da je društvo pač dalo inicijativo za to slavnost, da je povabilo k sodelovanju vsa ljubljanska kulturna društva, da pa je za vse nadaljno delovanje odgovoren slavnostni odbor, ki se je izvolil na prvem sestanku, ne pa društvo.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** Na izrednem občnem zboru dne 18. januarja 1908 se je izvršila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili gg.: primarij dr. Gregorič predsednikom; prof. dr. pl. Valenta podpredsednikom; dr. Derganc tajnikom; dr. Krajec blagajnikom; dr. Rus knjižničarjem; nadalje odborniki: gg. dr. Tičar, dr. Zajec, dr. Lapajne.

— **Simon Gregorčičev spominski večer,** ki ga je priredila „Glasbena Matica“ v nedeljo v „Narodnem domu“, je uspel v vsakem oziru. Dvorana je bila polna. Spored se je pričel z nagovorom g. dr. Fran Ilešiča, a pevski zbor je pod vodstvom g. koncertnega vodje Hubada priznalo dovršenostjo proizvajal pevske točke. Občinstvo je navzočim skladateljem, župniku Aljažu, profesorju Foersterju in p. Hugolinu Sattnerju priredilo prisrčne ovacije. V obširnejšo oceno cele prireditve se danes ne bomo spuščali. Govor g. dr. Ilešiča nameravamo priobčiti v celoti, a oceno pevskih točk priobčimo po prireditvi prihodnje nedelje, ker smo prepričani, da bodeta i solista i pevski zbor prišla do prave veljave v akustičnejši dvorani in se more le tedaj, ako je poslušalcu možno zasledovati vse finese izvajanja, izreči prava sodba. Vsekako torej vabimo vsakogar, komur je do pravega glasbenega vžitka, da se udeleži ponovitve Simon Gregorčičevega večera, ki se vrši v nedeljo, dne 26. januarja, popoldne ob petih v veliki dvorani hotela Union. Spored je isti, sodelujejo isti, cene iste. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v trafiki gospe Češarkove v Šelenburgovih ulicah, na večer prireditve pa pri blagajni. Oba spominska večera se priredita v korist Gregorčičevemu spomeniku, naj torej slovensko občinstvo pokaže vsaj z mnogobrojno udeležbo, da v resnici zna ceniti najmilejšega pesnika svojega naroda.

— **„Glasbena Matica“.** Na drugem mestu poročamo kako krasno je vzpel spominski večer Simona Gregorčiča, na kako visoki umetniški stopnji so bila vsa proizvajanja. Vzlic temu ta spominski večer pesniku in duhovniku Simonu Gregorčiču ni našel milosti v očeh „Slovenca“. Črnil ni o njem niti besedice, ne prej ne slej. Pač, spored spominskemu večeru je priobčil. Kdor ne verjame, naj pogleda sobotnega „Slovenca“. Težko boš sicer našel dotično mesto, kajti skrito je prav tam zadej med — **plačanimi inserati.** Če to ni škandal, potem ne vemo, kaj naj še tako imenujemo. Resnično, tako iz trte izvitga in tako nizkotnega boja proti našemu prvemu kulturnemu zavodu še ni bilo; nizkoten je ta boj tembolj, ker ga bije „Slovenec“ — ne „Slovenska Ljudska Stranka“ — ne morda iz stvarnih nagibov, niti ne iz političnih ozirov, ampak zgolj na ljubo — eni osebi.

— **Stereoskop Rožun v Židovskih ulicah** ima ta teden razstavljen Dolenjsko. Zbirka sestoji med drugim iz sledečih slik: Vegov spomenik v Moravčah, Poganeč, Litija, Šmartno pri Litiji s prekrasno cerkvijo, notranjščina zgodovinsko znamenitega gradu Wagensberg Ponoviče, skupina najromantičnejših posnetkov Savske doline med gorami s Savo in Hrastnikom, premogokop Zagorje, Toplice in grad Medja Izlake, Radeče, Krško-Kostanjevica, gradovi: Otočec in Stari grad pri Novem mestu, Novo mesto, panorama, glavni trg. Toplice na Dolenjskem, razvalina grada Luknje z izvirom Prečnz, Sotaska, Žužemberk, vinske gorice, Višnja gora, Zatična, Metlika, Pri treh farah, Črnomelj, romantika ob Kolpi, Kočevje, Ribnica, grad Turjak z zgodovinsko znamenitim glavami 1575 padlih junakov Herberta Turjaškega in Friderika Višnjegorskega, staroslovenski običaj in še mnogo drugega zanimivega. — Ta serija je razstavljena samo za par dni, nakar se ponovi triglavska skupina. Ker je podjetnik domačin, ki je slike vse sam fotografiral in jih izvršil umetniško, je dolžnost, da vsakdo obišče njegovo razstavo.

— Hotel „Triglav“ na Bohinjski Bistrici prevzame g. Seidl, restavratore hotela pri „Južnem kolodvoru“ v Ljubljani. Gospod Seidl bo vodil tudi to podjetje dalje.

— Kandidatu narodne stranke je v celjskem volilnem okraju, kakor zatrjujejo časnikarska poročila, zmaga zagotovljena. Klerikaleci sicer delajo z največjim pritiskom, ali ne bo se jim posrečilo pridobiti zase tega okraja, ki je bil že od nekdaj v rokah naprednih ljudi. Savinska dolina je pač res trdnjava narodne stranke, in kakor je tu zmagala pri državnoborskih volitvah, zmagala bo tudi pri deželnozbornih. Sicer bo štajerskemu deželnemu zboru še letos potekla ustavna doba, a vzlic temu je bilo dobro, da se je udeležila narodna stranka teh volitev, kajti za bodoče splošne deželnozborne volitve ji bo sedanja dopolnilna volitev prava šola, obenem pa tudi merilo njene moči.

— Zoper razširjenje deželnozborne volilne pravice so se izjavili celjski Nemci na shodu državnega poslanca Marekha prošlo nedeljo. Govoril je v tem smislu magistratni predstojnik celjski, dr. Ambroschütz, ki se ni izrekel samo zoper razširjenje volilne pravice, temveč zoper vsako volilno reformo sploh, češ, ker bi bila vsaka volilna reforma edino le v korist Slovencev, Nemcem pa v škodo. Ker krivičnejše razdelitve volilnih okrajev itd., kakor je sedanja za Slovence, sploh ni mogoče več iznajti, je boljše, da ostane vse pri starem.

— Kmečka stranka na Goriškem je že imenovala svoje kandidate za bodoče deželnozborne volitve, med njimi tudi državnega poslanca Štreklja. Sploh bodo deželnozborne volitve na Goriškem precej burne, kajti poleg treh uradnih strankarskih kandidatov, kmečkega, klerikalnega in liberalnega se oglašajo v posameznih okrajih tudi še razni samostojni kandidati.

— Apostolsko delovanje škofa Flappa. Poreški škof dr. Flapp, znani sovražnik vsega, kar le količkaj diši po slovanstvu in najiskrenejši pristaš židovsko-irredentistične kamore je imenoval za župnika v Vodnjanu nekega dona Fulina, strastnega pristaša puljskih neodrešencev, ki je pri zadnjih volitvah z vsemi svojimi močmi agitiral za kandidate puljske kamore. Dasiravno Vodnjanci sami nikakor ne marajo za Fulina, dasiravno je celo italijanska duhovščina sama z vsemi močmi delala nato, da bi Fulin ne bil imenovan, ne glede na to, da more hrvatsko prebivalstvo od takega zagrizenca pričakovati vse, samo ne naklonjenosti, je dr. Flapp vendar ugodil želji puljskih kamoristov in imenoval Fulina. Umljivo je, da hvali vse kamoristično časopisje, od tržaškega „Piccola“ pa do puljskega „Giornale“ modrost njegove škofovske prevrženosti. Dr. Flapp je pač že zdavnaj zaslužil, da bi šel v pokoj tja kam v blaženo kraljestvo polente in banditov, kamor ga tako zelo vleče njegovo srce.

* Poštne izkaznice, ki jih je založila poštna uprava, so dokument, ki se z njim imetnik izkaže, če hoče sprejeti to ali ono pošto pošiljatev, ne da bi mu bilo treba posebne legitimacije. Poštna nakaznica je dokument, ki je preprost in poenoli in ki ga je lahko dobiti. Posebno priprava je za trgovske potnike, letoviščarje in sploh za osebe, ki bivajo začasno ali samo mimogrede izven svojega navadnega bivališča, ki se z njo izognejo nepriliki, da se jim večkrat ne vroči kaka več ali manj važna pošiljatev samo zato, ker se ne morejo izkazati s pravilnim dokumentom. Nič manj praktične niso take izkaznice za osebe, ki jim je potovati po Nemčiji. Ondotni poštni uradi namreč ne morejo poznati naših dokumentov ali jih ne smatrajo za veljavne, pa zato ne morejo izročiti pošiljatev naslovniku. Po vzajemni pogodbi pa priznavajo nemški, bavarski in vrtimberški poštni uradi izkaznice, ki jih izdajajo naši c. kr. poštni uradi za veljavne legitimacije. Poštne izkaznice se lahko da napraviti na vsakem poštenem uradu, v čigar okrožju biva oseba, ki bi jo rada dobila, ali pa ima ondi poseben trgovski lokal ali če se samo mimogrede tam dalj časa mudi, kakor n. pr. na letovišču itd. V to svrhu je treba predložiti samo fotografijo, ki pa ne sme biti prilepljena na karton, in plačati pristojbino v znesku 50 h. Natančnejša pojasnila je dobiti na vsakem poštenem uradu.

* Štiri tedne živi pokopani. Pred dobrimi tremi tedni je zasulo v rudniku Alpha v Novadi tri rudarje. Dasi delajo tovariši noč in dan, da odkopljejo zasuti vhod,

vendar bodo minuli najmanj še trije tedni, preden bodo mogli prikopati do ponesrečencev, kar se je ponesrečencem tudi sporočilo. Posrečilo se je namreč pribiti skozi zasipe precej debelo cev do ponesrečencev, in po cevi se je speljala telefonska žica, da je mogoče govoriti s podsutimi. Skozi cev jim spuščajo jedila, pijačo, smotke itd. in sicer toliko, da podsutim vsega preostaja ter sporočajo na svet, da se jim godi bolje kakor komurbodi na zemlji. Vkljub strašnemu položaju so možje celo dobrega humorja ter so te dni sporočili na „gornji svet“ ako ne bo telefon bolje funkcioniral in ako ne dobe tople vode za kopanje, bodo šli. S telefonom je zvezan tudi gramofon, ki jim svira vesele pesmi.

* Kako plešejo milijardarji. Izreden ples je priredil v Filadelfiji svojim prijateljem in znancem milijardar S. Randolph. Vsa dvorana je bila spremenjena v gozd. Med drevjem so bila umetna jezera in reke, preko katerih so vodili krasni mostovi. Stene dvorane so bile vse v zrcalnih, zato je bila pokrajina videti kot nepregledna. V vodi je plulo nebroj velikih zlatih rib in gostje — kakih 1200 njih — so se zabavali s tem, da so lovili ribice s trnkom. Najdragocenejše pri vsej slavnosti so pa bile eksotične ptice pevke, ki jih je bil poln gozd. Mr. Randolph je s svojo zabavo prekosil milijonarja Astorja, ki je nekoč razstavil vsakovrstne žive metulje iz vsega sveta. Zabava Randolphova pa pravzaprav ni bila draga. Vse skupaj je stalo „malenkost“ okoli milijon kron.

* Kaj bi storile ženske, ako bi dobile vlado v roke? To vprašanje je predložil „Berliner Lokalanzeiger“ celi vrsti odličnih žensk ter dobil sledeči odgovor: Carmen Sylva, romunska kraljica: „Mislim, da so Semiramis, velika Katarina, angleška kraljica Elizabeta, cesarica Marija Terezija in mnoge druge pokazale dovolj jasno, kako vladajo ženske.“ — Berta pl. Lüttner: „Namen, ki ga stavi feminizem do žensk, gotovo ni, priti do vlade. Le za sovlado stremi.“ — Irena Triesch, odlična gledališka umetnica, je odgovorila: „Kaj bi storila, ako bi prišla do vlade? Vojno bi napovedala filistrom!“ — Ida Boy-Ed, znana romancirka: „Pametne ženske bi vladale mnogo bolje, kakor najpametnejši moški. Neumne ženske bi napravile mnogo več zmešjav, kakor najneumnejši moški.“ — Ada Negri, italijanska pesnica: „Storile bi tako, kakor moški, toda odkrito povedano, za ženske je na svetu lepšega opravka.“ — Sarah Bernhardt, francoska tragedinja: „Po mojem mnenju bi ženske, ako bi prišle do vlade, obdržale vse svoje dobre in slabe lastnosti, natanko tako, kakor to možje, ki sedaj vladajo, store in bodo storili.“

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda!

Kraški teran

od 56 l naprej, cena po dogovoru.

Zaloga:

Jakob Lavrenčič
Godnje štev. 4, pošta Dutovlje.

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Gradišče št. 4

priporoča slavnim županstvom ter vsem c. kr. in drugim javnim uradom svojo

popolno zalogo uradnih tiskovin,

slavnim hranilnicam in posojilnicam se priporoča tudi v izvrševanje hranilnih knjižic; slavnim narodnim in drugim društvom v izvrševanje vabil, pravil, plakatov, diplom, ki jih izvršuje v navadnem ali v večbarvnem tisku najokusneje.

Postrežba točna in solidna.

Cene zmerne.

Podružnica v Celovcu

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Spljetu

Delniška glavica:

2.000.000 kron.

Rentni davek plačuje
banka sama.

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga

po 4 $\frac{1}{2}$ %

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev Hotel. družbe z o. z. Triglav po 500, 1000, 5000 in 10.000 K

Reservni fond:

200.000 kron.

Rentni davek plačuje
banka sama.

Svoji k svojim! Kupujte samo pri narodnih tvrdkah! Trgovci, ne naročajte blaga pri protislovanskih tvrdkah!

Somišljeniki!

Širite in naročajte povsodi „Novo Dobo“! — Zahtevajte list po vseh gostilnah in kavarnah!

Svojo bogato zalogo

VOZOV

novih in že rabljenih priporoča

izdelovatelj vozov

FRAN VISJAN

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11.

Ustanovljeno 1842.

Telefon štev. 154.

BRATA EBERL

Tovarna oljnatih barv, lakov in firneža. Slikarija napisov. Dekoracijska, stavbinska in pohištvena pleskarija. Električni obrat.

Prodajalna:

Miklošičeva cesta 6
nasproti hotela „Union“.

Delavnica:

Igriške ulice 6
Ljubljana.

Prva

domača dolenjska žganjarna

Ivan Rakoše i. dr.

Straža-Toplice

priporoča

Slivovko navadno K 1.— lit.	Tropinovec navad. K 1.— lit.
III. „1:10“	III. „1:10“
II. „1:30“	II. „1:20“
I. „1:50“	I. „1:40“
Drožnik III. „1:30“	Brinjevec III. „1:40“
II. „1:50“	II. „1:80“
I. „1:80“	I. „2:—“

Vinsko žganje (konjak) od 3 do 8 K — $\frac{7}{10}$ litra.

Špecijaliteta „Slovenec“ narodna grenčica narodni liker

od K 1:10 do K 1:20 liter.

Destilacija vsakovrstnih najfinejših likerjev od K 1.— do K 1:60 liter.

Uvoz in izvoz čajnega ruma od K 1.— do K 2.— liter i. t. d., i. t. d.

Odpošilja se v steklenicah, zabojih in sodih, ter se prazna nepokvarjena posoda sprejme nazaj v račun in sleer steklenice 10 vin. komad in sodi 5 vin. liter franko Straža-Toplice. Na zahtevo se pošljejo vzorci brezplačno!